

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

Thai Rice Foundation under Royal Patronage

เลขที่ 327/2564

8 ธันวาคม 2564

เรื่อง การประชุมเวทีข้าวไทยปี 2564

เรียน ท่านอธิการบดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เอกสารประกอบและกำหนดการจัดการประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564
2.ไฟล์แบนเนอร์ลงทะเบียนเข้าประชุมออนไลน์

ด้วย มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กำหนดจัดการประชุมเวทีข้าวไทยปี 2564 ภายใต้หัวข้อ "ข้าวไทย หลังโควิด-19" ในวันที่ 17 ธันวาคม 2564 (เอกสารประกอบการประชุม แนบ 1) เพื่อนำปัญหาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้าวและชาวนาไทยหลังโควิด-19 จากเวทีสาธารณะมาประมวลและนำเสนอให้ผู้กำหนดนโยบายได้รับทราบและดำเนินการแก้ไขโดยจะใช้ประเด็นหัวข้อย่อย 4 หัวข้อเป็นแนวทางในการหารือดังนี้:

- 1) ผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทย
- 2) ชาวนาปรับตัวสู่การเป็นชาวนามีอาชีพอย่างไร
- 3) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ข้าวจะไปทางใด
- 4) ระบบงานวิจัยข้าวไทยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริง

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านช่วยประชาสัมพันธ์การประชุมดังกล่าวไปยังอาจารย์และนิสิตในมหาวิทยาลัยของท่านโดยใช้แบนเนอร์ (ตามแนบ 2) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าร่วมประชุมออนไลน์สามารถลงทะเบียนผ่านทางแบนเนอร์ได้

ขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ชวัลใจ โกเมศ)

เลขาธิการ

การประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564

เรื่อง “ข้าวไทย หลังโควิด-19”

วันศุกร์ที่ 17 ธันวาคม 2564

ณ ห้องประชุมสุธรรมอารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพมหานคร

หลักการและเหตุผล

การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่เกิดขึ้นเป็นวงกว้างไปทั่วทุกมุมโลก นับตั้งแต่ปลายปี 2562 เป็นต้นมา นอกจากจะส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมไทยและทั่วโลกเป็นอย่างมากและในหลายมิติแล้ว ยังนำไปสู่ภาวะวิกฤติและเพิ่มความท้าทายใหม่กับทั้งการผลิตและการค้าในภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในบริบทและพฤติกรรมของผู้คนในสังคม การแพร่ระบาดของโควิด-19 แม้จะยังไม่ส่งผลกระทบต่อภาวะการขาดแคลนอาหารของประชากรโลกในขณะนี้ แต่ได้ส่งผลต่อการเข้าถึงอาหารของประชากรบางกลุ่ม โดยเฉพาะในกลุ่มเปราะบางที่ไม่มีฐานรายได้ของครัวเรือนที่มั่นคง องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ได้รายงานถึงข้อกังวลว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางด้านอาหารของโลกได้ ซึ่งในระยะสั้นอาจเกิดขึ้นกับการเข้าถึงอาหารในภาพรวมของบริบทโลก โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่มีระดับรายได้ต่ำ อันเป็นผลจากการที่โซ่อุปทานอาหารไม่สามารถเชื่อมโยงถึงกันได้อย่างสะดวก ซึ่งจะส่งผลสืบเนื่องไปยังระดับราคาอาหารที่ผู้บริโภคจะต้องจ่ายสูงขึ้นในขณะที่ผู้ผลิตจะประสบกับราคาและรายได้ที่ตกต่ำลง

ข้าวเป็นหนึ่งในพืชอาหารหลักของประชากรในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกกลาง และแอฟริกา โดยมีประเทศไทยเป็นผู้ส่งสินค้าข้าวที่สำคัญในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา การแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อโซ่อุปทานการส่งออกข้าวของไทยเนื่องจากระบบโลจิสติกส์ในเส้นทางการค้าได้รับผลกระทบทำให้การส่งออกสินค้าข้าวไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างปกติ ต้องใช้ระยะเวลาในการขนส่งสินค้าที่ยาวนานขึ้นและมีต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้นด้วย เนื่องจากตลาดการค้าข้าวของไทยผูกโยงกับตลาดการค้าข้าวในตลาดต่างประเทศในระดับที่สูง การแข่งขันทางด้านราคาที่สูงขึ้นและปัญหาความไม่ปกติของโซ่อุปทานสินค้าข้าวที่เพิ่มขึ้น เมื่อผนวกเข้ากับปัจจัยด้านความสามารถของการแข่งขันข้าวไทยที่ลดลงอย่างต่อเนื่องด้วยแล้ว ย่อมส่งผลให้สัดส่วนการถือครองตลาดของข้าวไทยในตลาดต่างประเทศต้องตกต่ำลง การส่งออกที่ลดลงนี้ย่อมส่งผลกระทบต่อเนื่องมายังผู้ประกอบการต่าง ๆ บนโซ่อุปทานสินค้าข้าวภายในประเทศรวมถึงชาวนาผู้ผลิตสินค้าข้าวด้วย

ในอีกด้านหนึ่ง การก้าวเข้าสู่ฐานเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่าฐานเศรษฐกิจเกษตรแม่นยำที่มีนวัตกรรมดิจิทัลเป็นแรงขับเคลื่อนได้ส่งผลให้เกิดการแพร่กระจายของการประยุกต์ใช้นวัตกรรมแอปพลิเคชัน (mobile application) ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการสนับสนุนและส่งเสริมประสิทธิภาพในภาคการผลิตและภาคการแปรรูป ตลอดจนการสร้างรูปแบบการค้าและการประกอบธุรกิจสมัยใหม่ นับได้ว่าเป็นความท้าทายใหม่ในกิจกรรมการผลิตและการค้าข้าวของไทย การปรับตัวในทิศทางดังกล่าวจำเป็นต้องพึ่งพิงการวิจัยในหลากหลายมิติ เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับโซ่อุปทานสินค้าข้าวอันจะเป็นการสนับสนุนให้ฐานเศรษฐกิจการผลิตข้าวของไทยสามารถก้าวไปสู่ฐานเศรษฐกิจใหม่ที่มีนวัตกรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน ก่อให้เกิดชาวนามืออาชีพ (smart farmers) ที่สามารถสร้างความมั่งคั่ง มั่นคงให้กับการประกอบอาชีพทำนาได้

มูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และภาคีองค์กรพันธมิตรตระหนักถึงข้อประเด็นปัญหาความเปราะบาง และความท้าทายของวิกฤติโควิด-19 ต่อทั้งข้าว ชาวนา และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดจัดการประชุมเวทีข้าวไทยปี 2564 ภายใต้หัวข้อ “ข้าวไทย หลังโควิด-19” เพื่อนำปัญหาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้าวและชาวนาไทยจากเวทีสาธารณะ ประกอบด้วย ชาวนา องค์กรภาคธุรกิจเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ของภาครัฐ มาประมวลและนำเสนอให้ผู้กำหนดนโยบายได้รับทราบและดำเนินการแก้ไข โดยจะใช้ประเด็นหัวข้อย่อย 4 หัวข้อต่อไปนี้เป็นแนวทางในการหารือ

- 1) ผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทย
- 2) ชาวนาปรับตัวสู่การเป็นชาวนามืออาชีพอย่างไร
- 3) นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ข้าวจะไปทางใด
- 4) ระบบงานวิจัยข้าวไทยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริง

คำถามที่ต้องการคำตอบร่วมกันประกอบด้วย (1) ตลาดการค้าข้าวโลกจะปรับเปลี่ยนไปในทิศทางใด และปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนคืออะไร (2) อนาคตของข้าวและชาวนาไทยควรจะเป็นไปในทางใด (3) ประเภทของนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ข้าวที่มีความต้องการสูง จะเปลี่ยนไปหรือไม่ (4) ระบบการวิจัยข้าวไทยควรมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไรเพื่อทำให้สามารถสนองความต้องการที่แท้จริงของอุตสาหกรรมข้าวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (5) วงการข้าวไทยจะสามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ข้าวและชาวนาไทยได้อย่างไรในที่สุด

มูลนิธิฯ และภาคีองค์กรพันธมิตรหวังว่าผลของการประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564 จะทำให้ได้ข้อคิดเห็นและผลสรุปอันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อสร้างอนาคตที่ดีขึ้นให้กับข้าวและชาวนาไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นถึงสถานการณ์ของข้าวและชาวนาไทยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหลังการระบาดโควิด-19 รวมถึงประเด็นข้อปัญหาและความท้าทายใหม่
2. เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการกำหนดทิศทางและสร้างยุทธศาสตร์ข้าวและชาวนาไทยภายใต้ฐานเศรษฐกิจใหม่ อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจข้าวและชาวนาไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และตอบสนองกับความเป็นพลวัตของเทคโนโลยี นวัตกรรมและตลาดค้าข้าว

วิธีการประชุม

การประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564 จะจัดขึ้นในรูปแบบของ on-site และ on-line ร่วมกัน

การประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564

เรื่อง “ข้าวไทย หลังโควิด-19”

วันศุกร์ที่ 17 ธันวาคม 2564 เวลา 08.00 – 12.00 น.

ณ ห้องประชุมสุธรรม อารีกุล อาคารสารนิเทศ 50 ปี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน กรุงเทพฯ

กำหนดการ

08.00 – 08.20 น.	ลงทะเบียน บริการชา/กาแฟ
08.20 – 08.40 น.	พิธีเปิดการประชุม <ul style="list-style-type: none"> ● อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวต้อนรับ ● เลขาธิการมูลนิธิข้าวไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวรายงาน ● ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ประธานพิธี กล่าวเปิดประชุม
08.40 – 09.00 น.	พิธีมอบรางวัลโครงการประกวดนวัตกรรมข้าวไทย ปี 2564
09.00 – 09.45 น.	เสวนากลุ่มเรื่อง “ผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทย” ผู้ดำเนินรายการ : ดร.วัลลภ มานะธัญญา ผู้อภิปราย : รศ.สมพร อิศวิลานนท์ คุณสุเมธ เหล่าโมราพร และ ดร.ชัยชาญ เจริญสุข
09.45 – 10.30 น.	การเสวนาเรื่อง “ชาวนาปรับตัวสู่การเป็นชาวนามืออาชีพอย่างไร” ผู้ดำเนินรายการ : ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร ผู้อภิปราย : คุณสุภรณ์ สังข์วรรณะ และคุณวิจิตตา เพชรมะลิ
10.30 – 11.15 น.	การเสวนาเรื่อง “นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ข้าวจะ何去何” ผู้ดำเนินรายการ : ดร.ลัดดาวัลย์ กรรณนุช ผู้อภิปราย : คุณชาญวิทย์ รัตนราศรี และดร.ภูษิต วงศ์หล่อสายชล
11.15 – 12.00 น.	การเสวนาเรื่อง “ระบบงานวิจัยข้าวไทยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริง” ผู้ดำเนินรายการ : ดร.กัญญณ์ช ศิริธัญญา ผู้อภิปราย : ดร.สงกรานต์ จิตรากร รศ.ดร.พงศ์เทพ อัครณกุล และ รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน์
12.00 น.	ปิดการประชุม

*****

การประชุมเวทีข้าวไทย ปี 2564

ข้าวไทย หลังโควิด-19

17 ธันวาคม 2564
08.00 - 12.00 น.

รับชมผ่านทาง LIVE YouTube
หรือ <https://bit.ly/3n6eKPX>

4 หัวข้อหลัก

